

KANO.NL

T.a.v. dhr. L. van Rijsbergen

Lepelstraat 5a

4157 GM Enspijk

Datum 8 oktober 2020 (revisie 9 maart 2022)
Kenmerk BE/2020/663/r
Uw kenmerk Email d.d. 15-09-2020
Auteur(s) ing. D.F. Knoops
Revisie ing. D.F. Knoops
Collegiale toets ir. ing. K.J. Rebergen

BLOM ECOLOGIE B.V.
ADVIES & ONDERZOEK

Zandweg 46

4181 PM Waardenburg

t 0418 820 288

e info@blomecologie.nl

i www.blomecologie.nl

KvK 67221904

BTW 856882999B01

IBAN NL21RABO0314240683

Quickscan Wet natuurbescherming Deil M4

Binnen het kavel Deil M4 (perceel tussen Kampseweg 15 en 17 te Enspijk) is een natuurperceel gesitueerd. De initiatiefnemer is voornemens zijn kano-verhuurbedrijf op deze locatie te vestigen. Hiervoor worden er twee drijfpontons verplaatst welke momenteel elders in de Linge liggen, er wordt een nieuwe steiger gerealiseerd, een boothelling en een zeecontainer (welke dient doet als horecagelegenheid) en stretch tent geplaatst. Mogelijk dienen enkele bomen gekapt te worden. Het bestemmingsplan voorziet niet in de beoogde ontwikkeling en dient derhalve te worden gewijzigd van natuur naar recreatie.

De beoogde ontwikkeling heeft mogelijk een negatief effect op beschermde flora en fauna (soortenbescherming), beschermde natuurgebieden (gebiedsbescherming) en/of beschermde houtopstanden. Ten behoeve van de beoogde ontwikkeling geldt de wettelijke verplichting onderzoek te verrichten naar de aanwezigheid van beschermde flora en fauna en de mogelijke effecten van de ruimtelijke ingreep daarop. Middels voorliggend ecologisch oriënterend onderzoek is de (potentiële) aanwezigheid van beschermde flora en fauna en de betekenis van de planlocatie voor deze soorten in kaart gebracht.

Dhr. L. van Rijsbergen heeft Blom Ecologie B.V. verzocht de planlocatie te onderzoeken op aanwezigheid van beschermde flora en fauna en deze vervolgens te toetsen aan de effecten van de werkzaamheden en het geldende bestemmingsplan.

Onderzoeksdoelen

Middels dit oriënterend onderzoek worden de volgende onderzoeksvragen beantwoord:

- Is het bestemmingsplan dat wordt opgesteld voor het project zoals hiervoor omschreven uitvoerbaar zoals het bepaalde in de Wro (art. 3.1.6 Bro)?
- Welke, krachtens de Wet natuurbescherming, beschermde flora en fauna zijn (potentieel) aanwezig op de planlocatie?
- Welke negatieve effecten treden op voor (potentieel) aanwezige flora en fauna als gevolg van de beoogde ruimtelijke ingreep?
- Heeft de beoogde ruimtelijke ingreep een negatief effect op het de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden of de wezenlijke kenmerken en waarden van Gelders Natuurnetwerk?
- Heeft de beoogde ruimtelijke ingreep een negatief effect op houtopstanden die middels de Wet natuurbescherming zijn beschermd?
- Dienen er vervolgstappen in het kader van de Wet natuurbescherming te worden genomen, en zo ja, welke?

Planlocatie

De planlocatie betreft het kavel Deil M4 (figuur 1). De planlocatie bestaat uit een wilgenbos welke direct aan de Linge is gelegen. Normaliter is er aannemelijk een weelderige ondergroei van bramen aanwezig. Ten tijde van het veldbezoek was deze binnen de gehele planlocatie geklepteld. Er is geen bebouwing of andere vorm van verharding aanwezig. Bij de ingang van het perceel ligt een hoop gebroken puin. In figuur 2 en bijlage 1 zijn een aantal foto's opgenomen die een impressie geven van de planlocatie en de directe omgeving hiervan.

De directe omgeving van de planlocatie wordt gekenmerkt door de bebouwing van de dorpskern van Enspijk, natuur en agrarische percelen. De planlocatie grenst aan de Linge en ligt op een afstand van circa 270 m van de A2, welke beide als barrière voor grondgebonden fauna fungeren.

Figuur 1 De planlocatie, ook wel bekend als Deil M4 (rood omkaderd) is gelegen aan de Kampseweg te Ewijk (bron kaartmateriaal: arcgis.com).

Figuur 2 Fotografische indruk van de planlocatie en de directe omgeving hiervan.

Functieverandering en effecten

De beoogde ingrepen zijn permanent van karakter. De beoogde ontwikkeling betreft het vestigen van een kano-verhuurbedrijf. De functie van het perceel dient te wijzigen van natuur naar recreatie. Onderstaand volgt een korte opsomming van de ingrepen en effecten:

- kappen van bomen: kapwerkzaamheden en afvoer hout;
- verwijderen terreininrichting, waaronder gedeelte van het groen: graafwerkzaamheden, transport (afvoer) van materiaal en groen;
- egaliseren terrein: graafwerkzaamheden en grondtransport;
- realisatie nieuwbouw: algemene bouwwerkzaamheden (aanleg steigers, boothelling, zeecontainer en stretch tent);
- revitalisatie terrein en aanleg verharding: allerhande (straat- en hoveniers) werkzaamheden.

Figuur 3 Een schets van de beoogde ontwikkeling.

Methode

Dit oriënterend onderzoek verkent alle relevante vakgebieden met betrekking tot de Wet natuurbescherming. Hierbij wordt een beoordeling gegeven van de aanwezigheid van specifieke potentie voor beschermde flora en fauna op de planlocatie, de betekenis van de planlocatie voor de aanwezige soorten en de effecten van de voorgenomen ingrepen op de soorten. Dit onderzoek bestaat uit een veldbezoek en raadpleging van externe bronnen.

Veldbezoek

Het veldbezoek is een momentopname van de aanwezige flora en fauna. Tijdens het veldbezoek is de planlocatie nauwkeurig onderzocht, waarbij ook gelet werd op sporen en delen of restanten van planten en/of dieren. Het veldbezoek heeft plaatsgevonden op 22 september 2020 en is uitgevoerd door ing. D.F. Knoops. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek waren; droog, 1/8 bewolkt, 23° Celsius en windkracht 0-1 (Bft).

Externe bronnen

Vaak zijn er al gegevens bekend over een planlocatie en de directe omgeving hiervan. Deze gegevens worden onder andere beheerd in rapporten en naslagwerken en door de Nationale Database Flora en Fauna (NDFF). Raadpleging van externe bronnen levert vaak nuttige aanvullende informatie op en biedt daarmee een vollediger beeld van de (mogelijk) aanwezige flora en fauna.

Wet natuurbescherming

Per 1 januari 2017 zijn drie voormalige wetten; de Flora- en faunawet samen met de Boswet en de Natuurbeschermingswet 1998, vervangen door de Wet natuurbescherming (Wnb). Bevoegdheden zijn met het ingaan van deze wet overgedragen van het rijk naar de provincie.

Algemene zorgplicht

In de Algemene zorgplicht (art. 1.11) wordt voorgeschreven dat nadelige gevolgen voor flora en fauna voorkomen moet worden. Het uitgangspunt van de Algemene zorgplicht is dat het doden, verwonden, verontrusten of beschadigen van flora en fauna wordt vermeden. Deze zorgplicht geldt voor iedereen.

(a) Soortenbescherming

De soortenbescherming is opgedeeld in de volgende beschermingsregimes: *Vogelrichtlijnsoorten* (art. 3.1), *Habitatrichtlijnsoorten* (art. 3.5) en *Andere soorten* (art. 3.10). Hierin worden ook rust- en voortplantingsverblijfplaatsen en het functioneel leefgebied beschermd. Bij negatieve effecten op soorten in de specifieke soortenbescherming geldt een ontheffingsplicht.

Van de verboden als bedoeld in *Andere soorten* art. 3.10 eerste lid kan door bevoegd gezag vrijstelling verleend worden voor het opzettelijk doden of vangen van individuen en voor het opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen voor bepaalde soorten.

In de verordening Ruimte van de provincie Gelderland is voor de volgende soorten vrijstelling opgenomen in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen:

Tabel 1 Vrijgestelde soorten in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen in de provincie Gelderland.

<i>Aardmuis</i>	<i>Gewone bosspitsmuis</i>	<i>Ondergrondse woelmuis</i>
<i>Bastaardkikker</i>	<i>Gewone pad</i>	<i>Ree</i>
<i>Bosmuis</i>	<i>Haas</i>	<i>Rosse woelmuis</i>
<i>Bruine kikker</i>	<i>Huisspitsmuis</i>	<i>Tweekleurige bosspitsmuis</i>
<i>Dwergmuis</i>	<i>Kleine watersalamander</i>	<i>Veldmuis</i>
<i>Dwergspitsmuis</i>	<i>Konijn</i>	<i>Vos</i>
<i>Egel</i>	<i>Meerkikker</i>	<i>Woelrat</i>

(b) Gebiedsbescherming

Naast de specifieke soortenbescherming kent Nederland ook gebiedsbescherming, waarbij bepaalde gebieden extra bescherming genieten. Het gaat hier hoofdzakelijk om Natura 2000-gebieden en het Gelders Natuurnetwerk en de Groene ontwikkelingszone. In deze gebieden mogen in principe geen werkzaamheden binnen de grenzen uitgevoerd worden. Voor werkzaamheden in Natura 2000-gebieden is bij mogelijke effecten een Voortoets vereist en binnen het Gelders Natuurnetwerk geldt het 'nee, tenzij'-principe. In bepaalde gevallen dient er natuurcompensatie uitgevoerd te worden. Ten aanzien van Natura 2000-gebieden kunnen ook externe effecten als stikstofdepositie en licht- of geluidsuitstraling van invloed zijn. Ten aanzien van het Gelders Natuurnetwerk en de Groene ontwikkelingszone geldt dat externe werking geen toetsingskader is. Bij negatieve effecten op beschermde natuurgebieden geldt een ontheffingsplicht.

(c) Houtopstanden

Houtopstanden onder de Wnb betreffen zelfstandige eenheden van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend, met een oppervlakte van 1000 m² of meer, of een rijbeplanting met meer dan 20 bomen. Het is verboden een houtopstand geheel of gedeeltelijk te vellen of te doen vellen, met uitzondering van het periodiek vellen van griend- of hakhout, zonder voorafgaand melding te doen bij gedeputeerde staten. Ingeval een houtopstand geheel of gedeeltelijk is geveld, dient deze binnen drie jaar herplant te worden. Het vellen van houtopstanden is niet meldingsplichtig in het kader van de Wnb als het één van de volgende typen houtopstanden betreft:

- houtopstanden binnen de bij besluit van de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom;
- houtopstanden op erven of in tuinen;

- c) fruitbomen en windschermen om boomgaarden;
- d) naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen, indien niet ouder dan twintig jaar;
- e) kweekgoed;
- f) uit populieren of wilgen bestaande: (1) wegbepantingen, (2) bepantingen langs waterwegen en/of (3) éénrijige bepantingen langs landbouwgronden;
- g) het dunnen van een houtopstand;
- h) uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande bepantingen die kennelijk zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa, indien zij: (1) ten minste eens per tien jaar worden geoogst, (2) bestaan uit minstens tienduizend stoven per hectare per bepantingseenheid, zijnde een aaneengesloten bepanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan twee meter, en (3) zijn aangelegd na 1 januari 2013.

Beoordeling (a) soortenbescherming

Op basis van het veldbezoek en de bureaustudie wordt per soortgroep besproken wat de potentie van de planlocatie en de directe omgeving daarvan voor het voorkomen van soorten is, en welke effecten daarop te verwachten zijn ten gevolge van de beoogde ontwikkeling. Voor een aantal van de nationaal beschermde soorten (beschermingsregime 'Andere soorten') geldt vrijstelling in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen (zie *soortenbescherming*). In de voorliggende beoordeling is specifiek gelet op de potentiële aanwezigheid van beschermde soorten waarvoor geen vrijstelling geldt c.q. soorten waarvoor een ontheffingsplicht noodzakelijk is.

Vaatplanten

Binnen een straal van 2 km van de planlocatie is het voorkomen van beschermde vaatplanten niet bekend (NDDF 2010-2020). Gedurende het veldbezoek zijn geen beschermde planten en/of sporen hiervan aangetroffen.

Ter plaatse van de planlocatie is slechts sprake van inheemse of aangeplante vaatplanten zonder beschermde status. Enkele waargenomen soorten betreffen: brede weegbree, gewone braam, gewone paardenbloem, gewone vlier, grote brandnetel, ridderzuring, schietwilg en zoete/zure kers. Er is geen verharding aanwezig waardoor de aanwezigheid van (beschermde) muurvegetatie uitgesloten is. Normaliter is er aannemelijk een weelderige ondergroei van bramen aanwezig op de planlocatie. Ten tijde van het veldbezoek was deze binnen de gehele planlocatie gekleemd. Het is niet bekend of er voor de beoogde plannen bomen gekapt dienen te worden. De beoogde ontwikkeling leidt niet tot aantasting van beschermde en/of kwetsbare vegetatie. Beschermde planten stellen over het algemeen specifieke eisen aan hun milieu, zoals kalkhoudende schrale grond of stikstofarme blauwe graslanden. Gelet op de functie, ligging en het gebruik van het perceel in relatie tot de habitatpreferentie van kwetsbare en zeldzame soorten wordt de aanwezigheid hiervan niet verwacht. Daarnaast zijn beschermde planten niet aangetroffen gedurende het veldbezoek, waarmee negatieve effecten ten aanzien van beschermde vaatplanten derhalve kunnen worden uitgesloten.

Grondgebonden zoogdieren

Binnen een straal van 2 km is de aanwezigheid bekend van de volgende zoogdieren: bever, boomarter, bosmuis, bruine rat, bunzing, egel, haas, konijn, mol, muskusrat, ree, rosse woelmuis, veldmuis, vos, wezel en woelrat (NDDF 2010-2020). Voor de volgende soorten geldt dat deze beschermd zijn onder de Wet natuurbescherming en dat er geen vrijstelling geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen: bever, boomarter, bunzing en wezel. Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen aangetroffen van (beschermde) zoogdieren.

Van de bever zijn in de afgelopen 10 jaar drie maal sporen waargenomen aan de Linge. Vermoedelijk gaat dit om (een) zwervend(e) individu(en) in plaats van een gevestigd exemplaar. Binnen de planlocatie is geen oppervlaktewater aanwezig waardoor de bever aldaar niet voorkomt. Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen (afgeknaagde boomstammen, houtsnippers) aangetroffen. De beoogde ontwikkelingen (het vestigen van een kano-verhuurbedrijf) hebben geen negatieve invloed op de bever aangezien deze activiteiten momenteel al op circa 500 m verderop aan de Linge plaatsvinden. Negatieve effecten op de bever zijn daardoor uitgesloten.

De boomarter is één maal waargenomen (juni 2020) in het Landgoed Mariënwaerd aan de overzijde van de Linge op circa 1,3 km van de planlocatie. De schietwilgen op de planlocatie liggen geïsoleerd tussen de Linge en agrarisch gebied. Er is hierdoor geen sprake van een migratieroute en het is uitgesloten dat de boomarter de planlocatie gebruikt als essentieel foerageergebied. Negatieve effecten op de boomarter zijn uitgesloten.

De bunzing, hemelijn en wezel behoren tot de kleine marterachtigen. Gezien deze soorten kwetsbaar zijn tijdens het foerageren maken ze veel gebruik van elementen die dekking geven. Voorbeelden hiervan zijn laanvormige bosschages, braamstruwelen en ruige vegetatie. De waarnemingen van de bunzing zijn alleen bekend ten zuiden van de N327 en ten noorden van de Linge in de afgelopen 10 jaar. In de afgelopen 3 jaar zijn slechts drie waarnemingen bekend welke alle op (verkeersslachtoffer) of ten zuiden van de N327 zijn waargenomen. De hemelijn is in de afgelopen 10 jaar niet waargenomen.

Van de wezel is in de afgelopen 10 jaar slechts één waarneming bekend. Deze is waargenomen op circa 420 m van de planlocatie aan de overzijde van de Linge. Er zijn geen konijnenholen

aanwezig op de planlocatie. Er zijn geen sporen waargenomen die de aanwezigheid van marterachtigen indiceren. Ten tijde van het veldbezoek was de planlocatie geheel geklept. Hierdoor zijn er geen elementen meer aanwezig welke kleine marterachtigen dekking kunnen geven. Alle braamstruwelen en ruige vegetatie is namelijk verwijderd. Op enkele plekken die onbereikbaar waren voor de klepelmaaier stonden minieme stroken vegetatie. De initiatiefnemer is voornemens om de planlocatie in de toekomst geheel vrij te houden van ondergroei. Hierdoor, en vanwege de barrière van de Linge en de N327 is het voorkomen van de bunzing, hemelijn en wezel binnen de planlocatie uitgesloten. Nader onderzoek is niet nodig en zal geen resultaten opleveren wanneer de planlocatie geen ondergroei (dekking) zal bevatten.

De waterspitsmuis leeft in een gebied met schoon, niet te voedselrijk water met een aanzienlijke ontwikkelde watervegetatie en ruig begroeide oevers. Bodem bedekkende vegetatie is een voorwaarde. Eveneens dienen in de oevers voldoende schuilmogelijkheden aanwezig te zijn. De soort is niet bekend binnen 2 km van de planlocatie in de afgelopen 10 jaar. De oevers op de planlocatie waren ten tijde van het veldbezoek zo ver als mogelijk was geklept en bevatten slechts op een enkele plek een minieme strook vegetatie. De initiatiefnemer is voornemens om de planlocatie vrij te houden van ondergroei. Er zijn geen holtes waargenomen in de oever. Gezien er geen potentiële verblijfplaatsen en geschikte schuilmogelijkheden aanwezig zijn, en de soort niet bekend is in de omgeving, wordt de aanwezigheid van de waterspitsmuis uitgesloten.

Gelet op het gebruik van de locatie en de afwezigheid van gunstige migratieroutes in de directe omgeving van de locatie is het aannemelijk dat soorten van de *Habitatrichtlijn* en niet vrijgestelde *Andere soorten* niet op de locatie voorkomen. De planlocatie heeft enkel mogelijk een functie voor algemene soorten. Dit betreft met name egel, konijn, mol en veldmuis. Dergelijke soorten zijn dermate opportunistisch dat in de directe omgeving voldoende vergelijkbaar habitat aanwezig is waar ze zich al dan niet tijdelijk kunnen ophouden. Bovendien geldt voor dergelijke algemene soorten vrijstelling in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen. Op en rondom de planlocatie zijn geen holen, nesten of sporen aangetroffen die duiden op de aanwezigheid van beschermde zoogdiersoorten die buiten de Verordening uitvoering Wet natuurbescherming van de provincie vallen (zie Wnb art 3.10). Effecten op beschermde zoogdieren zijn uitgesloten.

Vleermuizen

Binnen een straal van 2 km is het voorkomen bekend van de volgende vleermuissoorten: baardvleermuis/Brandtsvleermuis, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis en watervleermuis (NDFF 2010-2020). Onder de Wet natuurbescherming zijn alle in Nederland voorkomende vleermuizen als *Habitatrichtlijnsoorten* beschermd.

Laanvormige bomenrijen, oude bomen met gaten en scheuren, (oude) gebouwen met kieren en spleten en/of structuurrijke groenelementen kunnen een functioneel onderdeel zijn van een vleermuishabitat (BIJ12 kennisdocument Gewone dwergvleermuis, 2017; Limpens et al., 1997; Dietz et al., 2011).

Op de planlocatie zijn alle bomen geïnspecteerd op de aanwezigheid van boomholten welke kunnen dienen als rust- en/of verblijfplaats. Op de planlocatie zijn geen voor vleermuizen geschikte boomholten aanwezig welke kunnen dienen als rust- en/of verblijfplaats.

Binnen de planlocatie is geen bebouwing aanwezig. Het is uitgesloten dat er binnen de planlocatie verblijfplaatsen aanwezig zijn van gebouwbewonende vleermuizen.

Hoewel het uitgesloten is dat vleermuizen de planlocatie gebruiken als vaste rust- en/of verblijfplaats, bestaat de mogelijkheid dat vleermuizen de planlocatie gebruiken als foerageergebied en/of vliegroute. De planlocatie is onderdeel van een groene strook langs de Linge. Hierdoor is het zeer aannemelijk dat vleermuizen gebruikmaken van de planlocatie tijdens het foerageren en/of migratie. Hoogstwaarschijnlijk worden er enkele bomen gekapt voor de beoogde ontwikkelingen. De initiatiefnemer is voornemens om zoveel mogelijk bomen te behouden, en alleen te kappen wanneer dit strikt noodzakelijk is. Er worden geen gaten in de bosschage gecreëerd maar slechts hier en daar een boom weggehaald om de ontwikkeling mogelijk te maken. Op de open plekken kunnen nieuwe bomen groeien wat de diversiteit en

toekomstbestendigheid van de bosschage ten goede komt. Er ontstaat geen vermindering van het leefgebied voor vleermuizen. Het ontstaan van negatieve effecten is uitgesloten.

In de luwte van opgaande vegetatie kunnen vliegbewegingen en foerageeractiviteiten van vleermuizen plaatsvinden. Hierbij kan sprake zijn van tijdelijke verstoring van vleermuizen ten gevolge van werkzaamheden of lichtgebruik. Vleermuizen jagen op insecten waarbij ze opportunistisch gebruik maken van een groot netwerk aan jachtgebieden. De omvang en het gebruik van een gebied alsmede de jachttechniek en prooien verschillen per soort. Gedurende het foerageren verspreiden vleermuizen zich diffuus over het landschap waarbij veelal gebruik wordt gemaakt van bosranden, bomenlanen, oeverzones of andere structuurrijke zones. Vleermuizen kunnen verblind en daardoor gedesoriënteerd raken als gevolg van felle verlichting. Sterk verlichte locaties worden gemeden door vleermuizen. Bij voorkeur worden de werkzaamheden uitgevoerd tussen zonsopkomst en zonsondergang. Mocht verlichting hierbij noodzakelijk zijn wordt vleermuisvriendelijke verlichting geadviseerd. In de toekomstige situatie dienen t.a.v. lichtverstoring maatregelen genomen te worden om negatieve effecten op potentiële migratieroutes en/of foerageergebieden te voorkomen. Hierbij dient voorkomen te worden dat er lichtuitstraling plaatsvindt richting de Linge.

Amfibieën

Binnen een straal van 2 km is de aanwezigheid bekend van de volgende amfibieënsoorten: bruine kikker, gewone pad, kamsalamander en kleine watersalamander (NDDF 2010-2020). Voor de kamsalamander geldt dat deze beschermd is onder de Wet natuurbescherming en geen vrijstelling geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen.

Amfibieën leven in zowel een aquatisch (m.n. lente/zomer) als een terrestrisch (m.n. herfst/winter) habitat. Beide habitatonderdelen dienen op korte afstand van elkaar te liggen.

De kamsalamander wordt waargenomen in bosrijk gebied met houtwallen of struweel. De samenhang van geschikte land-habitats en geschikte watersystemen is essentieel voor de geschiktheid van een gebied en de verspreiding van de soort.

Het voortplantingswater heeft een rijke watervegetatie, is licht voedselrijk, niet zuur, slechts beperkt beschaduwd en er mogen geen vissen of watervogels in voorkomen (RAVON kamsalamander, 2020). De kamsalamander is slechts één maal waargenomen in 2015. Gezien voorgenoemde habitateisen is de Linge niet geschikt als voortplantingswater. Binnen de planlocatie en de aangrenzende percelen is verder geen geschikt oppervlaktewater aanwezig. Gezien de recente klepelmaaiwerkzaamheden en het gebrek aan geschikt voortplantingswater is er geen geschikt leefgebied voor de kamsalamander aanwezig binnen de planlocatie en wordt de aanwezigheid van de soort uitgesloten.

Het is niet uit te sluiten dat algemene soorten, zoals de bruine kikker en gewone pad, gedurende de terrestrische (herfst/winter) periode voorkomen binnen de planlocatie. Deze dieren vallen echter onder de vrijstelling voor ruimtelijke ontwikkelingen (zie *Wet natuurbescherming*). Negatieve effecten op beschermde amfibieën zijn derhalve uitgesloten.

Reptielen

Binnen een straal van 2 km is de aanwezigheid van inheemse reptielen niet bekend (NDDF 2010-2020). Voor alle inheemse reptielen geldt dat deze beschermd zijn onder de Wet natuurbescherming en geen vrijstelling geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen. Reptielen zijn over het algemeen verbonden aan structuurrijke en weinig verstoorde biotopen als heidevelden, bosgebied en natuurlijke oevers. Gezien de afwezigheid van structuurrijke biotopen is het voorkomen van beschermde reptielen binnen het plangebied uitgesloten. Negatieve effecten op beschermde reptielen zijn derhalve uitgesloten.

Vissen

Binnen een straal van 2 km is de aanwezigheid bekend van de grote modderkruiper (NDDF 2010-2020). Het oppervlaktewater van de Linge is niet geschikt voor deze soort. Binnen de planlocatie bevindt zich verder geen oppervlaktewater. Het voorkomen en negatieve effecten op de grote modderkruiper zijn uitgesloten.

Insecten en andere ongewervelden

Binnen een straal van 2 km is de aanwezigheid van beschermde insecten of ongewervelden niet bekend (NDFF 2010-2020). Op de planlocatie zijn gedurende het veldbezoek geen (sporen en/of delen van) beschermde vlinders, libellen of andere ongewervelden aangetroffen. Op de planlocatie zijn geen plantensoorten aangetroffen die specifiek voor een beschermde ongewervelde een waardplant vormen. Ook is er geen sprake van oud hout, zure vennetjes of andere specifieke omstandigheden die duiden op de mogelijke aanwezigheid van beschermde insecten of andere ongewervelden. Negatieve effecten op de soortgroep zijn uitgesloten.

Vogels

Op de planlocatie en de directe omgeving hiervan zijn tijdens het veldbezoek de volgende soorten waargenomen: fuut, groene specht, houtduif, koolmees en meerkoet.

Vogels - Jaarrond beschermde nestlocaties (cat. 1 t/m 4)

De huismus broedt vrijwel altijd bij bebouwing en bouwt zijn nesten onder dakpannen, onder golfplaten, kieren/gaten in de muur en in spantconstructies. Vanuit de nestlocatie en/of vanaf een uitzichtpunt moet de huismus zijn omgeving kunnen zien. Het voorkomen van nestlocaties van huismus op de planlocatie kan uitgesloten worden vanwege het ontbreken van bebouwing. Gezien er geen nesten binnen de planlocatie aanwezig zijn of in de directe omgeving daarvan is het voorkomen van essentieel leefgebied uitgesloten. Van aantasting van nestlocaties en functioneel leefgebied van de huismus is derhalve geen sprake.

De gierzwaluw leeft evenals de huismus in de directe omgeving van mensen en broedt tevens als koloniebroeder in gevels en onder (pannen)daken (BIJ12 kennisdocument Gierzwaluw, 2017). Er is geen bebouwing aanwezig binnen de planlocatie. Hierdoor kan de aanwezigheid van gierzwaluw op de planlocatie uitgesloten worden.

Wegens het ontbreken van bebouwing is er geen sprake van nestlocaties van uilen met jaarrond beschermde nesten (kerkuil en steenuil). Op de planlocatie is geen sprake van essentieel leefgebied van uilen gezien de ruim aanwezige uitwijkmogelijkheden in de directe omgeving.

Er zijn geen grote nesten of horsten aangetroffen in de bomen op en rondom de planlocatie.

De aanwezigheid van in bomen broedende soorten als buizerd, sperwer en ransuil kan uitgesloten worden. Op de planlocatie is geen sprake van essentieel leefgebied van roofvogelsoorten gezien de ruim aanwezige uitwijkmogelijkheden in de directe omgeving.

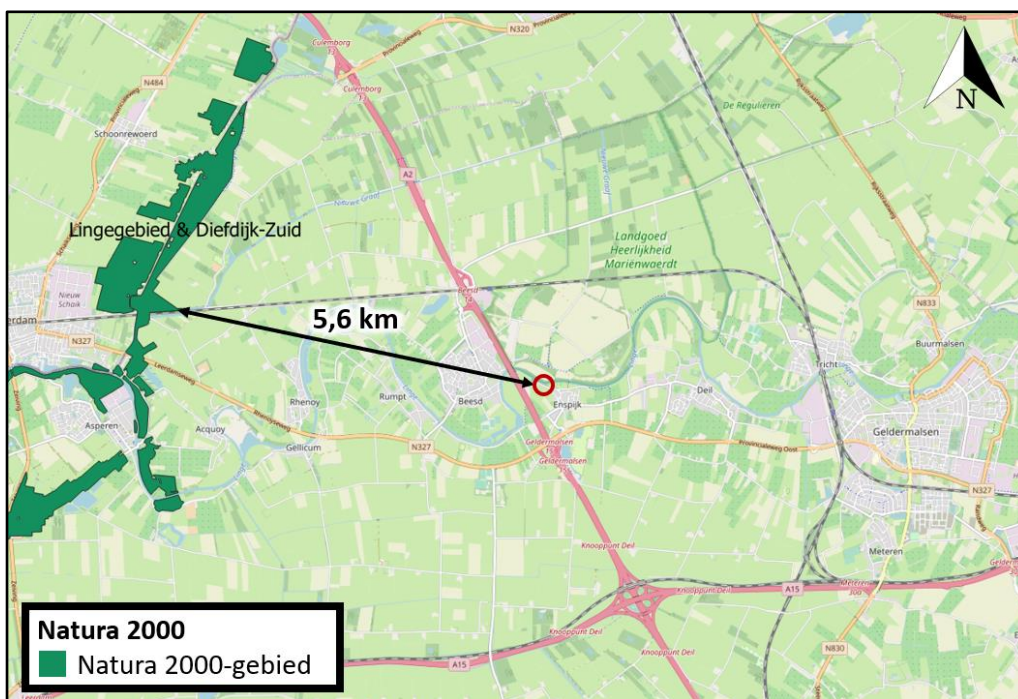
Van overtreding van verbodsbepalingen ten aanzien van vogels met jaarrond beschermde nestlocaties en functioneel leefgebied is geen sprake.

Vogels - Algemene broedvogels en categorie 5 (beschermde nestlocatie gedurende broedperiode en bij ecologisch zwaarwegende redenen)

De planlocatie voorziet in beperkt voedselaanbod en structuurrijke schuilgelegenheden voor algemene soorten. De struiken en bomen vormen voor algemene broedvogels zoals merel, duiven en kleine zangvogels geschikte nestlocaties. Gedurende het broedseizoen zijn de nesten en de functionele leefomgeving van voornoemde soorten beschermd. Het broedseizoen vangt aan onder bepaalde klimatologische omstandigheden en betreft indicatief de periode 15 maart t/m 15 juli. Ten aanzien van algemene broedvogels en categorie 5 soorten kunnen de werkzaamheden worden opgestart buiten het broedseizoen en/of na het ongeschikt maken van de planlocatie. Indien de beoogde werkzaamheden in het broedseizoen worden opgestart dient de locatie voorafgaand aan de werkzaamheden geïnspecteerd te worden door een ter zake deskundige.

Beoordeling (b) gebiedsbescherming

De planlocatie maakt geen deel uit van een beschermd gebied en/of locatie betreffende: Natura 2000 en het Gelders Natuurnetwerk en de Groene ontwikkelingszone. Op een afstand van circa 5,6 km ligt het Natura 2000-gebied 'Lingegebied & Diefdijk-Zuid' (figuur 4). De planlocatie grenst aan het Gelders Natuurnetwerk en ligt binnen de Groene ontwikkelingszone (figuur 5).

Figuur 4 De planlocatie ligt op een afstand van circa 5,6 km tot het Natura 2000-gebied 'Lingegebied & Diefdijk-Zuid' (bron: nationaal Georegister PDOK).

Figuur 5 De planlocatie grenst aan het Gelders Natuurnetwerk en is gelegen in de Groene ontwikkelingszone (bron: arcgis.com).

Ondanks dat de beoogde ontwikkeling buiten een beschermd gebied uitgevoerd wordt, kunnen er nog steeds effecten optreden. Voor een aantal effecten (trillingen, geluid, optische verstoring etc.) geldt dat de afstand tot de omliggende Natura 2000-gebieden per definitie te groot is.

Een bestemmingsplan voor gronden binnen de Groene ontwikkelingszone kan een nieuwe, kleinschalige ontwikkeling mogelijk maken als:

- a) in de toelichting bij het bestemmingsplan wordt aangetoond dat de kernkwaliteiten van het betreffende gebied, in hun onderlinge samenhang bezien, per saldo substantieel worden versterkt.
- b) deze versterking planologisch is verankerd in hetzelfde of een gelijktijdig vast te stellen bestemmingsplan.

Om de bestemmingsplanwijziging mogelijk te maken dient een 'nee, tenzij'-toets uitgevoerd te worden om de effecten van de beoogde ontwikkelingen te toetsen.

Een toename in stikstofdepositie kan een negatief effect sorteren op kwetsbare en gevoelige habitattypen. Blom Ecologie B.V. adviseert om projecten die kunnen leiden tot een toename van stikstofdepositie in stikstofgevoelige habitattypen binnen Natura 2000-gebieden te beoordelen middels de AERIUS Calculator. Doel daarvan is vast te stellen of significante effecten kunnen worden uitgesloten. In sommige gevallen kan op voorhand negatieve effecten ten aanzien van stikstofdepositie worden uitgesloten, wegens de grote afstand tot stikstofgevoelige habitattypen binnen Natura 2000-gebieden, een afname in stikstofemissie of een beperkte ingreep.

De beoogde ontwikkeling betreft de vestiging van een kano-verhuurbedrijf. Ten opzichte de huidige situatie leidt de beoogde ingreep tot een beperkte toename in het aantal verkeersbewegingen. De eventuele nieuwbouw zal zonder gasaansluiting in de gebruiksfase geen stikstofuitstoot hebben. Gedurende de aanlegfase kan er een beperkte en tijdelijke stikstofemissie verwacht worden ten gevolge van het gebruik van mobiele werktuigen en transportbewegingen (het 'projecteffect'). In de handreiking 'woningbouw en AERIUS' (Rijksoverheid januari 2020) wordt uitgegaan van de volgende kengetallen:

- Emissie woning tijdens gebruiksfase: geen;
- Emissie uit verkeer tijdens gebruiksfase: 0,27 kg NOx per woning;
- Emissie uit de aanlegfase (mobiele werktuigen en transport): 3 kg NOx per woning.

Gezien er sprake is van een grote afstand (5,6 km) tussen het plangebied en het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied wordt op voorhand uitgesloten dat er sprake is van een verhoging van de stikstofdepositie in stikstofgevoelige habitattypen binnen Natura 2000-gebieden. Een berekening middels de AERIUS Calculator kan derhalve achterwege blijven.

Revisie 09-03-2022: Inmiddels is er gekozen om alsnog een AERIUS-berekening uit te voeren. Deze zal separaat bijgevoegd worden.

Houtopstanden in het kader van de Wnb en de Groene ontwikkelingszone

[illegible]

Algemene Plaatselijk Verordening

12

Conclusies

Samenvatting

(a) Soortenbescherming

De planlocatie heeft geen essentiële betekenis voor beschermde soorten. Ten aanzien van lichtverstoring dienen maatregelen genomen te worden in de toekomstige situatie om negatieve effecten op migratieroutes en/of foerageergebieden van vleermuizen te voorkomen.

De planlocatie is mogelijk geschikt leefgebied voor algemene zoogdieren, foeragerende vleermuizen, amfibieën, insecten en broedvogels welke niet beschermd zijn (behoudens de Algemene zorgplicht) onder de Wet natuurbescherming.

(b) Gebiedsbescherming

De planlocatie maakt geen onderdeel uit van een Natura 2000-gebied. Gelet op de aard van de werkzaamheden, de afstand tot de gebieden en de beoogde situatie is van externe werking op omliggende Natura 2000-gebieden geen sprake. Een AERIUS-berekening is daardoor niet noodzakelijk. De planlocatie is gelegen in de Groene ontwikkelingszone en grenst direct aan het Gelders natuurnetwerk. Om de effecten van de beoogde ontwikkelingen te toetsen en een bestemmingsplanwijziging mogelijk te maken is een 'nee, tenzij'-toets noodzakelijk.

Revisie 18-02-2022: Inmiddels is er gekozen om alsnog een AERIUS-berekening uit te voeren. Deze zal separaat bijgevoegd worden.

(c) Houtopstanden

De beoogde kapwerkzaamheden vallen onder uitzondering F. Een meldings- en compensatieplicht in het kader van de Wnb is daardoor niet van toepassing.

Tabel 2 Overzicht van de functie van het plangebied voor beschermde flora en fauna en ook de verwachte effecten naar aanleiding van de beoogde ingrepen en de eventueel daarop te nemen vervolgstap. (a) algemene broedvogel en cat. 5 soorten, (j) jaarrond beschermde nesten, cat. 1 t/m 4 soorten.

Legenda									
Soortenbescherming - = ongeschikt + = geschikt n (nee)/ j (ja)/ m (maatregelen)	vaatplanten	grondgebonden zoogdieren	vleermuizen	insecten en ongewervelden	amfibieën	reptielen	vissen	broedvogels (a)	broedvogels (j)
Geschikt habitat <i>Vogelrichtlijnsoort</i>								+	-
Geschikt habitat <i>Habitatrichtlijnsoort</i>	-	-	-	+/-	-	-	-		
Geschikt habitat <i>Andere soort</i>	-	+/-		-	+/-	-	-		
Soortspecifiek onderzoek noodzakelijk	n	n	n	n	n	n	n	n	n
Gebiedsbescherming	afstand		effecten			nader onderzoek			
Natura 2000	5,6 km		geen			AERIUS			
Gelders Natuurnetwerk	0 m		geen			‘nee, tenzij’-toets			
Groene ontwikkelingszone	0 m		geen			‘nee, tenzij’-toets			
Houtopstanden	aanwezig		kap			maatregelen			
Struiken	ja		ja			geen			
Bomen	ja		ja			geen			

Uitvoerbaarheid

De beoogde ontwikkeling leidt niet tot overtreding van soortenbescherming en houtopstanden. Ten aanzien van gebiedsbescherming dient een 'nee, tenzij'-toets te worden uitgevoerd om de effecten van de beoogde ontwikkelingen (zoals bijvoorbeeld het realiseren van een aanlegsteiger in de Linge) op het Gelders natuurnetwerk en de Groene ontwikkelingszone te toetsen. Indien er sprake is van een substantiële versterking van de kernkwaliteiten (bijlage 2) van deze gebieden vormt de uitkomst hiervan vaak geen belemmering van de beoogde ontwikkelingen. Negatieve effecten omtrent stikstofuitstoot op Natura-2000 gebieden zijn uitgesloten.

Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met de (mogelijke) aanwezigheid van foeragerende vleermuizen en algemene broedvogels (in het kader van Algemene zorgplicht). Voor deze soorten dienen maatregelen te worden getroffen om effecten te voorkomen.

Conclusie

De 'nee, tenzij'-toets zal uitwijzen of de vestiging van het kano-verhuurbedrijf aan het kavel Deil M4 is uitvoerbaar zoals bepaald in de Wro (art. 3.1.6 Bro).

Vervolgstappen

De beoogde ontwikkeling leidt mogelijk tot negatieve effecten op het Gelders natuurnetwerk en de Groene ontwikkelingszone. Derhalve is het uitvoeren van een 'nee-tenzij'-toets noodzakelijk.

Te treffen maatregelen

- Tijdens de werkzaamheden moet voorzichtig worden gehandeld met alle voorkomende flora en fauna (Algemene zorgplicht).
- Wanneer ondanks zorgvuldig handelen, onderzoek en advies schade lijkt te ontstaan voor beschermde flora en fauna, dient direct contact opgenomen te worden met een ter zake deskundige.
- Alle aanwezige vegetatie of bodemmateriaal (takken, stronken) gefaseerd verwijderen. Dit om bodembewonende dieren de kans te bieden in de nabijgelegen omgeving een ander leefgebied te benutten.
- Er wordt gelegenheid gegeven aan dieren, die tijdens de werkzaamheden worden gevonden, te vluchten of zich te verplaatsen naar een schuilplaats buiten het bereik van de werkzaamheden.
- De planlocatie tijdens de werkzaamheden en in de nieuwe situatie bij voorkeur niet verlichten en in de periode april-oktober de werkzaamheden tussen zonsopgang en zonsondergang uitvoeren (buiten schemerperiodes). Mocht verlichting noodzakelijk zijn hierbij een vleermuisvriendelijke verlichtingswijze toepassen (amberkleurig licht, lichtbundel nederwaarts richten, toepassen geconvergeerde lichtbundel).
- Mogelijke overwinteringslocaties van reptielen/amfibieën (vorstvrije structuren als stenenstapels, houtwallen, dichte struwelen etc.) dienen verwijderd of ongeschikt gemaakt te worden buiten de overwinteringsperiode oktober – april.
- De werkzaamheden opstarten/uitvoeren buiten het broedseizoen van vogels (medio maart t/m medio juli). Als de werkzaamheden in het broedseizoen worden uitgevoerd dient voor de aanvang door een ter zake deskundig gecontroleerd te worden of er broedvogels aanwezig zijn. E.e.a. op aanwijzing van deskundige. Als dit niet mogelijk is dienen de potentiële nestlocaties buiten het broedseizoen ongeschikt gemaakt te worden.

Literatuur

- BIJ12, 2017. Kennisdocument Bever *Castor fiber*, versie 1.0. Publicatie: BIJ12, Utrecht.
- BIJ12, 2017. Kennisdocument Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*, versie 1.0. Publicatie: BIJ12, Utrecht.
- BIJ12, 2017. Kennisdocument Gierzwaluw *Apus apus*, versie 1.0. Publicatie: BIJ12, Utrecht.
- BIJ12, 2017. Kennisdocument Grote modderkruiper *Misgurnus fossilis*, versie 1.0. Publicatie: BIJ12, Utrecht.
- BIJ12, 2017. Kennisdocument Huismus *Passer domesticus*, versie 1.0. Publicatie: BIJ12, Utrecht.
- BIJ12, 2017. Kennisdocument Levendbarende hagedis *Zootoca vivipara*, versie 1.0. Publicatie: BIJ12, Utrecht.
- BIJ12, 2017. Kennisdocument Poelkikker *Rana lessonae*, versie 1.0. Publicatie: BIJ12, Utrecht.
- BIJ12, 2017. Kennisdocument Zandhagedis *Lacerta agilis*, versie 1.0. Publicatie: BIJ12, Utrecht.
- BIJ12, 2017. Kennisdocument Rugstreppad *Epidalea calamita*, versie 1.0. Publicatie: BIJ12, Utrecht.
- BIJ12, 2017. Kennisdocument Ruige dwergvleermuis *Pipistrellus nathusii*, versie 1.0. Publicatie: BIJ12, Utrecht.
- Broekhuizen, S., K. Spoelstra, J.B.M. Thissen, K.J. Canters & J.C. Buys (redactie) 2016. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. – Natuur van Nederland 12. Naturalis Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden, Leiden.
- Creemers, R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON) (redactie), 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. -Nederlandse fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- Diepenbeek, A., 1999. Veldgids Diersporen. KNNV Uitgeverij 5e druk 2015, Zeist.
- Dietz, C., O. von Helversen, D. Nill & P.H.C. Lina, 2011. Vleermuizen: alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika: biologie, kenmerken en bedreigingen. Tirion Natuur, Utrecht.
- Limpens, H., K. Mostert & W. Bongers, 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen. Onderzoek naar verspreiding en ecologie. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- Provincie Gelderland, 2018. Omgevingsverordening Gelderland (December 2018).

Geraadpleegde websites

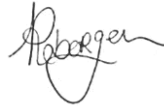
www.arcgis.com
www.bij12.nl
www.gelderland.nl
www.gelderland.maps.arcgis.com
www.nationaalgeoregister.nl
www.natura2000.eea.europa.eu
www.ndff.nl
www.ravon.nl
www.ruimtelijkeplannen.nl
www.synbiosys.alterra.nl
www.verspreidingsatlas.nl
www.vleermuisprotocol.nl
www.wilde-planten.nl
www.zoogdiervereniging.nl

We hopen u met deze rapportage voldoende te hebben geïnformeerd. Mochten er desondanks vragen zijn kunt u vrijblijvend contact opnemen.

Met vriendelijke groet,

Blom Ecologie B.V.,
ing. D.F. Knoops
Auteur

Blom Ecologie B.V.,
ir. ing. K.J. Rebergen
Collegiale toets

Bijlage 1 Fotografische impressie

Bijlage 2 Kernkwaliteiten Gelders Natuurnetwerk en Groene ontwikkelingszone

© BLOM ECOLOGIE B.V.
ZANDWEG 46A - 4181 PM WAARDENBURG

Niets uit deze rapportage mag zonder schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en Blom Ecologie B.V. worden gebruikt door derden. Onder gebruik worden alle vormen van kopie, openbaarmaking en elke andere toepassing begrepen. Deze rapportage mag alleen gebruikt worden voor het doel waarvoor het is samengesteld.

Blom Ecologie B.V. is niet aansprakelijk voor schade die voortkomt uit toepassing van de resultaten van werkzaamheden en/of gegevens verkregen van Blom Ecologie B.V.

Bijlage 1 Fotografische impressie

Figuur 1 De planlocatie betreft het kavel Deil M4 en is gelegen tussen de Kampseweg 15 en 17 te Enspijk. De planlocatie bestaat uit een bosschage van schietwilgen met voorheen een rijke ondergroei van bramen. Ten tijde van het veldbezoek was deze ondergroei geheel geklepeld.

Figuur 2 De planlocatie grenst direct aan de Linge.

Figuur 3 *Overzicht van een gedeelte van de geklepde ondergroei op de planlocatie.*

Figuur 4 *Overzicht van de ingang van de planlocatie.*

Bijlage 2 Kernkwaliteiten Gelders Natuurnetwerk en Groene ontwikkelingszone (gelderland.nl)

ALGEMEEN	Nr.	44
	Gebiedsnaam	Regulieren - Vijftherenlanden
	kernkwaliteiten deelgebied natuur en landschap	• gebied van stroomruggen langs de kleinschalige Linge en kommen met bos en griend ten noorden daarvan • westelijk deel onderdeel van Nationaal Landschap Nieuwe Hollandse Waterlinie • deels onderdeel van Nationaal Landschap Rivierengebied • ecologische verbinding Linge • A-locatie Regulieren: populierenbossen, wilgengrienden en hooilanden op komklei; eendenkooien; A-locatie voor Etzenrijk Essen-Iepenbos. Weidevogels en eenden, heikikker en krabbenscheer • Parel Mariënwaard, ook A-locatie landgoedbos op de oeverwal van de Linge: droog Essen-Iepenbos, zeer soorten- en structuurrijk met zeer hoge bomen (>40 m) • Parel Put van Bullee: uniek schraalgrasland in oude kleiput met orchideeënsoorten, ratelaar en bonte paardenstaart • Parel Nieuwe Zuider Lingedijk: rietmoerassen, moerasbos van zwarte els en wilg en nat elzenbos, afgewisseld met halfnatuurlijke gras- en hooilanden • Parel Benedenloop Linge: moeras, nat grasland, moerasvogels, sprinkhanen; afwisseling van griendjes, doorbraakwielen, vochtig graslanden en moerassen, afgetichelde graslanden, klei- en zandputten; trekvogels en wintergasten; amfibieën • leefgebied steenuil • Hollandse Waterlinie: cultuurhistorisch landschap, afleesbaar door forten en inundatievelden • Diefdijk als beeldbepalend en cultuurhistorisch waardevol element • rust, ruimte en donkerte • abiotiek: aardkundige waarden, kwel, bodem, waterreservoir • ecosysteemdiensten: recreatie, waterwinning
	aardkundige waarden	+: Komgronden bij Culemborg; Linge en Korne; De Waai (Diefdijk)
	waardevol open gebied of verkaveling	+
	parel	+
	natte landnatuur	+
ONTWIKKELINGSDOELEN	ontwikkelingsdoelen natuur en landschap GNN (omvorming, natuurontwikkeling)	• Ontwikkeling kalkmoerassen, ruigteranden en laag gelegen bloemrijke graslanden • ontwikkelen rivier- en beekbegeleidende bossen (zacht- en hardhoutoibos, elzenbossen) • ontwikkelen populaties van kamsalamander, kleine en grote modderkruiper en bittervoorn • ontwikkelen weidevogelpopulaties • ontwikkelen populaties van water-, oever- en moerasvogels (w.o. zwarte stern) • ontwikkeling ecologische verbindingzone Linge met parkachtige structuren met water en moeraszones • ontwikkeling ecologische verbindingzone Diefdijk - Lek met water en moeraszones • ontwikkeling ecologische verbindingzone Regulieren - Diefdijk met water en moeraszones • vermindering barrièrewerking A2, N320 en N327 • ontwikkeling (oude) bossen, bosranden en overgangen naar cultuurgronden • ontwikkeling biotopen voor vlinders, reptielen en amfibieën en vogels van cultuurlandschappen • ontwikkeling landgoedstructuren, cultuurhistorische patronen en beheersvormen (grienden)
	ontwikkelingsdoelen natuur en landschap Groene Ontwikkelingszone	• Ontwikkeling kalkmoerassen, ruigteranden en laag gelegen bloemrijke graslanden • ontwikkelen rivier- en beekbegeleidende bossen (zacht- en hardhoutoibos, elzenbossen) • ontwikkelen populaties van kamsalamander, kleine en grote modderkruiper en bittervoorn • ontwikkelen weidevogelpopulaties • ontwikkelen populaties van water-, oever- en moerasvogels (w.o. zwarte stern) • ontwikkeling ecologische verbindingzone Linge met parkachtige structuren met water en moeraszones • ontwikkeling ecologische verbindingzone Diefdijk - Lek met water en moeraszones • ontwikkeling ecologische verbindingzone Regulieren - Diefdijk met water en moeraszones • vermindering barrièrewerking A2, N320 en N327 • ontwikkeling (oude) bossen, bosranden en overgangen naar cultuurgronden • ontwikkeling biotopen voor vlinders, reptielen en amfibieën en vogels van cultuurlandschappen • ontwikkeling landgoedstructuren, cultuurhistorische patronen en beheersvormen (grienden)
	ecologische verbindingen met evz-model	34. Linge (Marspolder Kesteren - bossen en overige natuurterreinen langs de Linge - Merwede): ijsvogelvlinder, rietzanger, winde 35. Diefdijk - Lek (Lek - Biesbosch - Regulieren): kamsalamander Q. Regulieren - Diefdijk (Regulieren - Lek en Merwede): kamsalamander